

умов для малого та середнього бізнесу.

Для подолання цих перешкод необхідно розробити комплексні стратегії, що включають поліпшення регуляторної бази, забезпечення доступу до фінансів, підвищення рівня освіти та підтримку соціально вразливих груп. Спільні зусилля уряду, бізнесу та громадянського суспільства можуть створити сприятливе середовище для розвитку інклюзивного підприємництва, сприяючи економічному зростанню та соціальній інтеграції.

Список використаних джерел

1. Тютюнникова С. В. Інклюзивний розвиток національної економіки як чинник подолання бідності / С. В. Тютюнникова, К. Л. Пивоварова // Бізнес Інформ. - 2018. - № 8. - С. 105-111. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_8_18

2. Іртищева, І., Крамаренко, І., Завгородній К. Оцінка рівня сталого інклюзивного розвитку України. Modeling the development of the economic systems, 2023, (2), 159–165. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-21>

УДК 330.3

Васюта В. Б., к. т. н., доцент; Гірбасов М.О., студент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сталий розвиток - це такий розвиток суспільства, при якому економічне зростання, виробництво та споживання відбуваються в межах, що дозволяють екосистемам самовідновлюватися. Він передбачає гармонійний розвиток економічного, соціального та екологічного аспектів. Головна мета сталого розвитку - збереження людства, а завдання - підтримка умов для існування екосистем і біосфери [1].

У вересні 2015 року в Нью-Йорку під час 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН пройшов Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковий документ саміту "Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" включає 17 цілей сталого розвитку та 169 завдань. [2]

Європейський Союз відіграє активну роль у реалізації цих цілей, інтегруючи їх у свої політичні рамки та інструменти. Наприклад: Стратегія сталого розвитку ЄС до 2030 року, Європейський зелений курс, Партнерство зі стейкхолдерами, тощо.

Прагнучи стати частиною ЄС, Україна також повинна реалізовувати цілі сталого розвитку. Саме тому 30 вересня 2019 року Президент України видав указ №722/2019. Цей указ спрямований на забезпечення національних інтересів України в сфері сталого розвитку економіки, громадянського суспільства та держави з метою підвищення рівня та якості життя населення, а також дотримання конституційних прав і свобод людини і громадянина. [3]

Але в умовах війни, коли доходи йдуть на військові потреби, впровадження високих екологічних та соціальних стандартів, які передбачають ЦСР може стати непосильною нішею як для економіки, так і для підприємців.

Тому зараз варто зосередитися на економічних реформах, це: сприятиме зменшенню тінізації економіки, збільшенню податкових надходжень, підвищенню ділової активності, та залученню зовнішніх інвестицій.

Також варто адаптувати законодавчу базу під міжнародні стандарти, зокрема і екологічні, щоб сприяти відбудові саме на зелених засадах, та стимулювати працюючі підприємства переходити на ці стандарти.

Необхідно провести інституційні реформи, щоб зменшити рівень корупції, збільшити прозорість управління та зміцнити демократичні інститути.

Ці зміни позитивно вплинуть на економічну ситуацію, та стануть основою для

повоєнного відновлення та реалізації інших цілей сталого розвитку.

Досягнення цілей сталого розвитку не тільки сприятиме інтеграції України в ЄС, але і стане основою для повоєнного відновлення України, адже це комплексний підхід, який спрямований не лише на негайні потреби, а і на побудову стійкого та процвітаючого майбутнього.

Список використаних джерел

1. Концепція сталого розвитку та її значення (назва з екрану). URL: <https://vseosvita.ua/lesson/kontseptsiia-staloho-rozvytku-ta-ii-znachennia-210416.html>
2. Цілі сталого розвитку та Україна (назва з екрану). URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
3. Указ президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

УДК 338.43.02

Васюта В. Б., к. т. н., доцент; Крат М. О., студентка
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ПІДТРИМКА МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Малі фермерські господарства є ключовим елементом у забезпеченні продовольчої безпеки країни та вирішенні соціально-економічних проблем сільських територій. Фермерство стає все більш важливим у малому аграрному підприємстві, сприяючи розвитку підприємницького середовища та стабілізації середнього класу. Малі фермерські господарства виступають економічним стимулом для розвитку сільських громад та сталому розвитку. Вони створюють робочі місця, підтримують місцевий попит на товари та послуги, сприяють розвитку сільського туризму та ремесел. Підтримка цих господарств допомагає уникнути занепаду сільських районів та масової міграції молоді до міст. Також малі фермерства забезпечують місцеві громади свіжим та якісним продуктом, зменшуючи залежність від імпорту та великих корпорацій. У разі кризи або надзвичайної ситуації, малі фермери можуть стати ключовим джерелом продовольства для місцевого населення. Проте, існують обмеження, такі як обмежений доступ до фінансів, складність законодавства та відсутність підготовки кадрів, що стримують розвиток цього сектору [1].

Сучасний стан малих фермерських господарств нерозривно пов'язаний з різноманітними викликами та можливостями, які вони зазнають. Наразі один з найважливіших аспектів, що впливає на їхню діяльність, – це нестабільна політична ситуація та воєнний конфлікт. У разі загострення військово-політичної ситуації малі фермери можуть зазнати значних збитків через обмеження доступу до ринків збуту, обмеження на транспортування своєї продукції та навіть знищення своїх культур та майна, земельних ресурсів.

Малі фермерські господарства та сільгоспвиробники мають ключове значення для агропродовольчого сектору України та забезпечення торгівельного балансу країни. Вони сприяють розвитку експорту, оскільки більшість аграрної продукції, яка експортується з України, вирощена саме на малих сільськогосподарських господарствах. Малі фермери та сільгоспвиробники створюють понад половину валового випуску сільськогосподарської продукції в Україні, включаючи значну частку молока, м'яса, овочів та інших продуктів. Наразі в умовах воєнного стану чи інших надзвичайних ситуацій, ці мали фермерські господарства стали важливим джерелом продовольства для населення, зменшуючи залежність від імпорту та великих корпорацій.

Малі фермерські господарства стикаються з важкими випробуваннями через тиск від